

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Київський інститут залізничного транспорту

Факультет управління залізничним транспортом

Кафедра управління комерційною діяльністю залізниць

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри УКДЗ
Віктор МИРОНЕНКО

Протокол №1 від 30 серпня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор технічних наук, професор МИРОНЕНКО Віктор Кімович
E-mail	pupil7591@gmail.com
Навчальна дисципліна	Основи тарифної політики залізниць
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології (на залізничному транспорті)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	27«Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (за видами)»
Спеціалізація	275.02 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Метою навчальної дисципліни є висвітлення концептуальних основ тарифної політики на залізничному транспорті, методів, форм та прийомів формування транспортних тарифів, освоєння основних

	<p>понять і категорій тарифної політики, освоєння принципів, методів і сучасних перспектив розвитку тарифної системи залізниць.</p>
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з урахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК-3. Здатність організувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту). СК-9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень. СК-12. Здатність організувати міжнародні перевезення. СК-15. Здатність організувати транспортно-експедиторське обслуговування вантажів. СК 18. Здатність розробляти та впроваджувати транспортно-технологічні схеми доставки вантажів, не передбачені чинними технічними умовами.</p>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1 «Основні поняття та принципи побудови тарифів на залізницях України»

Тема 1. Терміни та визначення

Значення тарифів на сучасному етапі розвитку країни. Основні поняття вантажних тарифів на залізничному транспорті та їх класифікація. Плата за перевезення вантажів. Плата за користування вагонами (контейнерами).

Література: 1, 2.

Ключові слова: тариф, плата за перевезення, вагонна відправка, внутрішнє сполучення, міжнародне сполучення.

Тема 2. Правила застосування тарифів

Порядок визначення плати за перевезення вантажів. Тарифні відстані. Найменування вантажу. Маса вантажу. Округлення сум платежів.. Плата за перевезення вантажів в універсальних вагонах Плата за перевезення вантажів у спеціальних (спеціалізованих) вагонах Плата за перевезення вантажів в ізотермічних вагонах Плата за перевезення наливних вантажів у цистернах. Плата за перевезення вантажів контейнерними відправками

Література: 1, 2

Ключові слова: Тарифне керівництво №4, тип вагону, розрахункова маса, тарифна відстань, ЄТСНВ, ГНВ,

Тема 3. Збори за роботи та послуги, пов'язані з перевезенням вантажів

Збір за подачу й забирання рейкового рухомого складу локомотивом залізниці. Збір за зберігання вантажів на місцях загального користування. Збір за зважування вантажів або порожніх вагонів (контейнерів) та за участь працівника залізниці (перевізника) у зважуванні й/або видачі вантажу. Збір за накочування й викочування вагонів на/з пором(а). Збори за перестановку вагонів і контейнерів та виконання інших додаткових операцій на прикордонних станціях. Збори за оформлення переадресування. Збір за оголошення вартості вантажу.

Література: 1, 2

Ключові слова: ставки зборів, коефіцієнти коригування, додаткові операції

Тема 4. Ставки плати за перевезення

Тарифні схеми. Порядок застосування тарифних схем для визначення плати за перевезення.

Література: 1, 2

Ключові слова: тарифні схеми, розрахункова маса, плата за перевезення.

Модуль 2 «Тарифоутворення при перевезенні вантажів залізницями України»

Тема 5. Особливості тарифоутворення в сучасних умовах

Основні принципи побудови двоставочних тарифів. Їх класифікація. Початково-кінцеві і рухомі операції. Спосіб одиничних розхідних ставок для визначення собівартості перевезення.

Література: 1

Ключові слова: двоставочний тариф, початково-кінцеві операції.

Тема 6. Міжнародні залізничні тарифи

Міжнародні залізничні транзитні тариф (МТТ): сфера застосування. Єдиний транзитний тариф (ЄТТ). Словацько/Польсько-Українсько-Румунський вантажний тариф на перевезення повагонних відправок по колії 1435 мм (СУР). Словацько-Український вантажний тариф на перевезення вантажів в вагонах (СУТ)

Література: 1, 4, 5.

Ключові слова: міжнародні тарифи, МТТ, ЄТТ, СУР, СУТ.

Тема 7. Тарифна політика на міжнародні залізничні транзитні перевезення

Загальні положення. Визначення тарифних відстаней. Обчислення плати за транзитні перевезення вантажів з третіх країн до третіх країн.

Література: 3, 7.

Ключові слова: Тарифна політика, фрахтовий рік, швейцарські франки.

Тема 8. Реформа залізниці та плата за доступ до інфраструктури

Загальні положення і нормативна база. Способи розрахунку прямих витрат. Регулювання доступу до інфраструктури.

Література: 1, 6.

Ключові слова: інфраструктура, оператори вантажних перевезень.

Індивідуальні завдання

Передбачені індивідуальні розрахункові завдання за варіантами практичних робіт:

1. Визначення тарифних відстаней при перевезеннях залізницями України.
2. Визначення перевізних платежів і зборів у внутрішньому сполученні, експортних та імпорتنих перевезеннях.
3. Визначення перевізних платежів і зборів при перевезенні у спеціалізованому рухомому складі.
4. Визначення перевізних платежів і зборів при перевезенні у цистернах.
5. Визначення перевізних платежів і зборів при перевезенні у контейнерах
6. Визначення тарифних відстаней для встановлення перевізних плат за перевезення вантажів з Тарифною політикою залізниць України.
7. Порядок визначення перевізних плат за перевезення вантажів згідно з Тарифною політикою залізниць України при вагонних відправках
8. Порядок визначення перевізних плат за перевезення вантажів з Тарифною політикою залізниць України при контейнерних відправках

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>РН 5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій.</p> <p>РН 6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.</p> <p>РН 13. Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.</p> <p>РН 19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.</p> <p>РН 22. Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.</p> <p>РН 25. Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.</p>
-------------------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль - 40 балів Підсумковий контроль – (залік) - 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).	
Підсумкові бали навчальної дисципліни	= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки

1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова:

1. Нормативно-правова база вантажних перевезень залізничним транспортом. Режим доступу: https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/
2. Збірник тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнти, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги (Тарифне керівництво №1) Наказ *Мінтрансв'язку України*; від 26.03.2009 № 317. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0340-09#Text>
3. Міжнародний залізничний транзитний тариф (МТТ) https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/mignarodni_taryfy/mtt/
4. Єдиний транзитний тариф (ЄТТ) https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/mignarodni_taryfy/ett/
5. Railway reform & Charges for the Use of Infrastructure: European Conference of Ministers of Transport. Режим доступу: <https://www.itf-oecd.org/sites/default/files/docs/05railreforme.pdf>

Допоміжна:

6. Організація співдружності залізниць (ОСЖД): офіційний сайт. Режим доступу: <https://osjd.org/>
7. European Commission: офіційний сайт: Infrastructure charges. Режим доступу: https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/rail/infrastructure/infrastructure-charges_en